

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Таврійського національного
університету імені В. І. Вернадського
Протокол № 6 від 27.12. 2024 року
Голова Вченої ради

_____ Валерій БОРТНЯК

УВЕДЕНО В ДІЮ

наказом ректора Таврійського національного
університету імені В. І. Вернадського
№ 196 - ОД від 27.12. 2024 року

**КОДЕКС
академічної доброчесності
Таврійського національного університету
імені В. І. Вернадського**

КИЇВ 2024

ЗМІСТ

Препамбула.....	4
1. Загальні положення.....	5
2. Види порушень академічної доброчесності.....	7
3. Відповідальність за порушення академічної доброчесності.....	10
4. Управління процесом дотримання академічної доброчесності.....	11
5. Основні засади академічної доброчесності.....	13
6. Політика Університету щодо запобігання порушень академічної доброчесності.....	15
7. Етичні норми академічної діяльності учасників освітнього процесу в Університеті.....	16
8. Порядок виявлення фактів порушення академічної доброчесності та призначення відповідальності за них.....	19
9. Комісія з питань академічної доброчесності.....	22
10. Порядок оскарження рішень про встановлення порушень академічної доброчесності.....	25
11. Прикінцеві положення.....	26
ДОДАТКИ	
Додаток 1- Декларація про дотримання академічної доброчесності здобувачем вищої освіти Університету.....	27
Додаток 2- Декларація про дотримання академічної доброчесності співробітником Університету.....	28

ПРЕАМБУЛА

Однією з ключових складових внутрішньої системи забезпечення якості у закладах вищої освіти є університетська система забезпечення академічної доброчесності, яка визначає загальноприйняті світовою спільнотою стандарти здійснення освітньої та наукової діяльності здобувачами вищої освіти і співробітниками університету і створює середовище нульової терпимості до порушень академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

Складність завдання полягає не тільки у подоланні поганих корупційних, плагіатних практик, псевдоавторства та інших порушень академічної доброчесності, які укорінилися у вищій освіті України, але й у створенні принципово нового доброчесного середовища, яке допомагає, по-перше, просвітити усю спільноту закладу вищої освіти стосовно значення академічної доброчесності, по-друге, переконати людей у її важливості для успішного розвитку закладу вищої освіти та забезпечення якості освіти в цілому.

Нездатність і небажання слідувати кращим світовим практикам в освітньо-науковій діяльності веде до порушень у виконанні професійних обов'язків. Все це шкодить процесам, погіршує відносини між членами університетської спільноти, підриває довіру до якості освіти і досліджень та їх авторитетності, призводить до марної витрати зайвих ресурсів і може завдати втрати іміджу університету. Підвищення авторитетності диплому про здобуття вищої освіти та конкурентоспроможності випускника на ринку праці можливе лише за умови надання освітніх послуг та набуття компетенцій із дотриманням принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин, виключення можливості створення умов для отримання неконкурентних переваг здобувачам вищої освіти при навчанні. Якість та авторитетність результатів наукових досліджень можлива лише за умови чесної реалізації дослідницького процесу без застосування неприйнятних у науковій спільноті практик з фактами порушення академічної доброчесності.

Усі зусилля університетської спільноти повинні бути спрямовані на запобігання, перешкоджання та зупинення проявів академічної недоброчесності шляхом навчання, керівництва і наставництва, а також завдяки створенню позитивного, сприятливого й доброчесного освітнього і наукового середовища.

Академічна доброчесність визначається як чесність та етична поведінка у викладанні, навчанні, науковій діяльності, у виконання своїх професійних обов'язків. Освітнє середовище покращується, коли здобувачі вищої освіти вважають, що їх досягнуті компетентності та результати навчання оцінюють справедливо і що вони не опиняться у невідгідному стані через нечесність інших. Всі члени університетської громади зобов'язані дотримуватися найвищих стандартів академічної доброчесності.

Кодекс академічної доброчесності Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського розроблено для забезпечення дотримання стандартів академічної доброчесності, етичної поведінки та професійної

відповідальності всіма учасниками освітнього процесу та співробітниками всіх структурних підрозділів Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського (далі – Університет).

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Кодекс академічної доброчесності Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського (далі - Кодекс) закріплює морально-етичні норми, правила поведінки та професійного спілкування між учасниками освітнього процесу; визначає принципи, цінності, норми, правила та умови дотримання академічної доброчесності, види порушень норм і правил академічної доброчесності, заходи їх попередження, виявлення та відповідальності за їх порушення; організацію роботи Комісії з питань академічної доброчесності та Апеляційної комісії з питань академічної доброчесності.

1.2. Кодекс розроблено на дотримання вимог чинного законодавства України, зокрема, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, чинних наказів і рекомендацій Міністерства освіти і науки України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, іншої загальнодержавної нормативної бази, Статуту Університету та інших нормативних документів Університету.

1.3. Університет створює середовище, яке сприяє навчанню і роботі, прагненню до істини, обміну знаннями, впровадженню інновацій, інтелектуальному розвитку здобувачів вищої освіти і працівників, підтриманню особливої університетської культури взаємовідносин. Кожен член університетської спільноти, дотримуючись норм цього Кодексу, робить неоціненний внесок у розвиток Університету, зміцнення його іміджу і ділової репутації.

1.4. Суб'єктами системи забезпечення академічної доброчесності є педагогічні, науково-педагогічні та інші працівники (далі - співробітники) та здобувачі вищої освіти (далі - здобувачі) Університету.

1.5. У цьому Кодексі терміни вживаються у такому значенні:

Автор - фізична особа, творчою працею якої створено твір.

Академічна доброчесність - сукупність етичних принципів та визначених Законом України «Про освіту», Законом України «Про вищу освіту» та іншими законами України правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Етика академічних взаємовідносин - сукупність встановлених і визнаних освітньою та науковою спільнотами правил моралі здобувачів вищої освіти, співробітників Університету.

Звернення - викладені в письмовій або усній формі пропозиції (зауваження), заяви (клопотання) і скарги.

Плагіат - оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору (ст. 50 Закону України «Про авторське право і суміжні права»),

Співробітник - фізична особа, що перебуває у трудових відносинах з Університетом і безпосередньо виконує роботу за трудовим договором.

Твір (робота, матеріал) - інформація, як результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет (монографія, підручник, навчальний посібник, стаття, тези, препринт, автореферат і рукопис дисертації (дисертаційна робота), магістерська чи бакалаврська робота, курсова робота чи проєкт, реферат, есе, контрольна робота, аналітична або аналітично-розрахункова робота тощо).

Текстове запозичення - дослівне відтворення тексту першоджерела.

Університетська спільнота - співробітники та учасники освітнього процесу.

Цитата - порівняно стислий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого (у тому числі оприлюдненого в мережі Інтернет) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілими власні твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

Унікальність твору (роботи, матеріалу) - співвідношення (у відсотках) матеріалу, що не має збігів з іншими публікаціями, до загального обсягу матеріалу.

Учасники освітнього процесу - наукові, науково-педагогічні та педагогічні працівники, здобувачі вищої освіти, слухачі, фахівці-практики, які залучаються до освітнього процесу.

1.6. Основними принципами та фундаментальними цінностями академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин в Університеті є:

- **Верховенство права.** В університетському середовищі пріоритетом повинно бути дотримання принципу верховенства права, а саме: справедливості, порядності, добра, правдивості, прозорості, свободи, правової рівності, поваги до людської гідності, честі, істини тощо.

- **Законність.** У своїй діяльності учасники освітнього процесу мають суворо дотримуватися Конституції України, Законів України та підзаконних актів.

- **Соціальна справедливість.** У взаємовідносинах між учасниками освітнього процесу важливим є забезпечення свободи, справедливості, розвитку особистості та її активної участі у житті держави та Університету, а також повага до гідності кожної особи, нетерпимості щодо аморальної та неетичної поведінки.

- **Науковість.** Науково-педагогічні працівники зобов'язані об'єктивно висвітлювати наукові факти, поняття, теорії; ознайомлювати здобувачів освіти з новими досягненнями, науковими методами, пояснювати значення теорії для

практики; розкривати наукові причинно-наслідкові зв'язки явищ, що вивчаються; викладати навчальний матеріал з позицій останніх досягнень науки й техніки; забезпечувати тісний зв'язок із вимогами сьогодення.

▪ **Дотримання авторського права.** Науково-педагогічні працівники повинні посилалися на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право і суміжні права; надавати достовірну інформацію про методики й результати досліджень, джерела використаної інформації та власну науково-педагогічну, творчу діяльність; забезпечити виконання письмових робіт без залучення зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання.

▪ **Принцип достовірності результатів** освітньо-наукової, дослідницької діяльності здобувачів вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; об'єктивність оцінювання результатів навчання (не допускати свідомого завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів вищої освіти).

▪ **Професіоналізм та компетентність.** Передбачає наявність у здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників Університету управлінських та аналітичних здібностей, моральних якостей, внутрішньої культури, емоційного інтелекту, знання ділового етикету, ґрунтовних знань, виконання своїх обов'язків на належному рівні, високу організацію праці.

▪ **Партнерство і взаємодопомога.** Означає сприйняття всіх учасників освітнього процесу як рівноправних сторін.

▪ **Відкритість і прозорість.** Усі процеси, документи в Університеті, які стосуються освітньої, наукової, дослідницької, господарської та фінансової діяльності, є прозорими, відкритими, що забезпечує можливість громадського контролю.

▪ **Відповідальність.** Здобувачі вищої освіти та науково-педагогічні працівники мають брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання, дотримуватися норм цього Кодексу.

2. ВИДИ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Формами проявів академічної недоброчесності є:

2.1. **Академічний плагіат** - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства (ст. 69 ч. 6 Закону України «Про вищу освіту»). Видами академічного плагіату є:

- *копіювання чужої роботи* (як без, так і з відома автора) та оприлюднення її під своїм іменем;
- *створення суміші власного та запозиченого тексту* без належного цитування джерел (компіляція);
- *перефразування чужої роботи* без належно оформленого посилання на

оригінального автора або видавця (рерайт).

2.2. Самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових досліджень. Види самоплагіату:

- *дуплікація публікацій* - публікація однієї й тієї самої наукової роботи (цілком або з несуттєвими змінами) у декількох виданнях, а також повторна публікація (цілком або з несуттєвими змінами) раніше оприлюднених статей, монографій, інших наукових робіт як нових наукових досліджень;

- *дуплікація наукових результатів* - публікація повністю чи частково одних і тих самих наукових результатів у різних статтях, монографіях, інших наукових працях як нових результатів, які публікуються вперше;

- *подання у звітах* із виконання різних наукових проєктів тих самих результатів як таких, що отримані при виконанні відповідного проєкту;

- *повторне подання здобувачами вищої освіти письмових робіт*, які вже подавалися як звітність із інших дисциплін, без дозволу викладача;

- *агрегування чи доповнення даних* - суміщення раніше опублікованих і нових даних без їх поділу з відповідними посиланнями на попередню публікацію;

- *повторний аналіз раніше опублікованих даних* без посилання на попередню публікацію цих даних та раніше виконаного їх аналізу.

2.3. Академічне шахрайство - будь-які дії учасників освітнього процесу, змістом яких є:

- *посилання на джерела*, які не існують та/або не використовувались у роботі, інше свідоме маніпулювання опису джерела;

- *повторне використання* раніше виконаної іншою особою письмової роботи (контрольної, індивідуальної, самостійної тощо).

- *використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів* (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо);

- *проходження процедур контролю знань* підставними особами,

- *підроблення підписів у офіційних документах*, які засвідчують результати навчання та/або наукової діяльності (відомості результатів успішності Здобувачів, журнали академічних груп, залікові книжки Здобувачів, звіти про наукову діяльність, акти, договори тощо).

2.4. Академічний обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу:

- *академічна фабрикація* - наведення у письмових роботах здобувачів та в наукових роботах вигаданих чи неперевірених даних, зокрема статистичних даних, результатів експериментів, розрахунків чи емпіричних досліджень, фотографій, аудіо- та відеоматеріалів тощо; посилання на вигадані джерела інформації або навмисне посилання не на справжнє джерело; приписування іншим особам текстів, думок чи ідей, яких вони не висловлювали чи не публікували;

- *академічна фальсифікація* - необґрунтоване корегування результатів

власних наукових досліджень чи виконання навчальних завдань (таке, що не базується на повторних чи додаткових дослідженнях, вимірюваннях або розрахунках, виправленні виявлених помилок тощо); наведення у письмових роботах Здобувачів та в наукових роботах свідомо змінених літературних даних та даних, отриманих із інших джерел; зокрема, статистичних даних, результатів експериментів, розрахунків чи емпіричних досліджень, фотографій, аудіо- та відеоматеріалів тощо без належного обґрунтування причин і зазначення методики їх корегування; наведення неповної або викривлена інформації про апробацію результатів досліджень та розробок;

- *списування* - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання. Найбільш поширеною формою списування є використання друкованих й електронних джерел інформації при виконанні письмових робіт, зокрема, екзаменаційних та контрольних робіт.

2.5. Академічне хабарництво - надання/отримання учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання/отримання коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі. Неправомірна вигода - це грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи не грошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав.

2.6. Необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів вищої освіти; невчасне повідомлення здобувачів про систему оцінювання результатів навчання; застосування системи оцінювання, що не відповідає декларованим цілям та завданням теми, дисципліни, практики, освітньої програми тощо; відсутність об'єктивних критеріїв оцінювання.

2.7. Виконання на замовлення та/або продаж академічних текстів (дисертацій, кваліфікаційних, курсових робіт, навчально-методичної та наукової літератури).

2.8. Приписування результатів колективної діяльності одній чи окремим особам без узгодження з іншими учасниками авторського колективу або внесення до списку авторів наукової чи навчально-методичної праці осіб, які не брали участь у створенні продукту.

2.9. Протиставлення приватних інтересів інтересам Університету - наявність у особи приватного інтересу (зумовленого особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними або юридичними особами) у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або вчинення чи не вчинення дій під час виконання зазначених повноважень:

- вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на науково-педагогічного працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання;
- пропонування чи отримання неправомірної винагороди при оцінюванні

результатів успішності, виконання навчальних чи дослідницьких завдань;

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки при складанні будь-якого виду підсумкового контролю або переваг у роботі.

2.10. **Недбале виконання посадових обов'язків** - невиконання або неналежне виконання особою своїх обов'язків через несумлінне ставлення до них, що може негативно вплинути на якість освітнього процесу.

2.11. **Порушення вимог академічної етики** - цінностей, етичних норм відносин в академічному середовищі, якими керуються учасники освітнього процесу Університету.

3. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.2. Академічна відповідальність за порушення академічної доброчесності під час здійснення освітньої та наукової діяльності покладається на співробітників та здобувачів Університету відповідно до норм чинного законодавства України.

3.3. Академічна відповідальність не є різновидом юридичної відповідальності і не заважає притягненню осіб до юридичної (кримінальної, адміністративної, цивільної чи дисциплінарної) відповідальності у випадках, передбачених законами. Вона є відповідальністю перед академічною спільнотою за порушення її етичних норм.

3.4. Основні види академічної відповідальності встановлені Законом України «Про освіту». Відповідно до частини 5 статті 42, до основних видів академічної відповідальності співробітників належать:

- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання;
- відмова в присудженні або позбавлення присудженого педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

3.5. Згідно із частиною 6 статті 42 Закону України «Про освіту» до основних видів академічної відповідальності здобувачів вищої освіти належать:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із Університету;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих Університетом пільг з оплати за навчання;
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні

завдання, додаткові контрольні роботи, тести тощо);

- усне чи письмове повідомлення юридичної або фізичної особи, яка здійснює оплату за навчання, про факт порушення.

3.6. Згідно із частиною 7 статті 42 Закону України «Про освіту», види академічної відповідальності (у тому числі додаткові та/або деталізовані) учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності визначаються спеціальними законами та/або внутрішніми положеннями закладу освіти, що мають бути затверджені (погоджені) основним колегіальним органом управління закладу освіти та погоджені з відповідними органами самоврядування здобувачів вищої освіти в частині їх відповідальності.

3.7. Додатково до визначених законом видів академічної відповідальності Університет може застосовувати:

- усне зауваження від науково-педагогічного працівника або уповноваженого представника адміністрації (директора навчально-наукового завідувача кафедри, тощо);

- попередження про можливість притягнення до академічної відповідальності;

- скерування на додаткове навчання з питань академічної доброчесності;

- зниження оцінки за виконання завдання;

- виключення з рейтингу здобувачів на отримання академічної стипендії;

- анулювання балів при рейтинговому оцінюванні професійної діяльності науково-педагогічних працівників;

- позбавлення почесних звань, нагород, стипендій тощо, присуджених Університетом;

- позбавлення права голосу у колегіальних органах Університету або обмеження права на участь у роботі таких органів на певний термін;

- позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання фінансування наукових досліджень, стипендій, грантів тощо;

- відрахування чи звільнення.

3.7. Порушення правил академічної доброчесності не лише паплюжить репутацію Університету, а й зменшує цінність освітніх та наукових ступенів, що здобуваються в Університеті.

3.8. Відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності є водночас особистим обов'язком кожного та спільною справою університетської громади загалом. Кожен член університетської академічної спільноти - здобувач, науково-педагогічний працівник, інші учасники освітнього та наукового процесів - відповідальний за дотримання принципів академічної чесності в освітній, викладацькій та науковій діяльності.

4. УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Управління процесом дотримання академічної доброчесності на загальноуніверситетському рівні здійснює проректор з науково-педагогічної

діяльності та інноваційного розвитку, який координує роботу щодо сприяння академічній доброчесності.

4.2. Управління процесом дотримання академічної доброчесності в освітній діяльності Університету та інформування здобувачів і співробітників про неприпустимість порушення академічної доброчесності, а також реалізація заходів щодо запобігання проявам академічної не доброчесності здійснюється:

- в частині дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях - навчально-науковими інститутами та кафедрами Університету;
- в частині дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні - навчально-науковими інститутами та кафедрами Університету, завідувачем аспірантури, докторантури;
- в частині дотримання принципів академічної доброчесності при взаємодії всіх учасників освітнього процесу, інших співробітників Університету - здійснює проректор з науково-педагогічної діяльності та інноваційного розвитку.

4.3. Управління процесом дотримання принципів академічної доброчесності при реалізації всіх напрямів наукової діяльності здійснює проректор з науково-педагогічної діяльності та інноваційного розвитку.

4.4. Контроль за дотриманням академічної доброчесності, реалізацію заходів щодо запобігання проявам академічної недоброчесності при здійсненні окремих напрямів наукової діяльності проводиться в частині:

- діяльності наукових журналів Університету;
- проведення університетських заходів наукового, науково-методичного і іншого спрямування (конференції, семінари тощо);
- проведення захистів дисертацій на здобуття наукових ступенів;
- захисту прав інтелектуальної власності;
- виконання науково-дослідних робіт, консалтингових проєктів, аналітичної діяльності, що фінансуються за рахунок державного та/або місцевих бюджетів або за рахунок грантів, коштів організацій та приватних осіб.

4.5. Функцію контролю здійснюють відповідні структурні підрозділи, які підпорядковані проректору з науково-педагогічної діяльності та інноваційного розвитку.

4.6. Управління процесом дотримання академічної доброчесності з покладанням контролюючої функції в навчально-наукових інститутах здійснюють:

- з питань дотримання академічної доброчесності в освітньому процесі, науковій роботі та з інших питань, пов'язаних з дотриманням принципів академічної доброчесності – директор навчально-наукового інституту;
- популяризація принципів академічної доброчесності, інформування здобувачів про неприпустимість порушення принципів академічної доброчесності та реалізація заходів щодо запобігання проявам академічної

недоборочесності систематично проводиться у навчально-наукових інститутах та на кафедрах, у тому числі органом студентського самоврядування, Радою молодих вчених.

4.7. Інформаційно-технологічна діяльність щодо популяризації принципів академічної доброчесності, основ інформаційної грамотності та роботи з базами даних здійснюється бібліотекою.

4.8. Науково-педагогічні працівники, здобувачі, інші учасники освітнього на наукового процесів, які виявляють прагнення до академічної доброчесності, не лише стають зразком для наслідування, а й підвищують стандарти освітньої та наукової діяльності в Університеті.

5. ОСНОВНІ ЗАСАДИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. Академічна доброчесність у педагогічній, науково-педагогічній, викладацькій діяльності.

5.1.1. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники, інші особи, які здійснюють викладацьку діяльність, зобов'язані:

- дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності;
- ставитися з повагою до здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу;
- ґрунтувати власну діяльність на надійних і достовірних даних, що базуються на результатах досліджень та відображають сучасний стан знань з відповідних питань;
- дотримуватись правил посилання на джерела інформації у разі використання ідей, відомостей, розробок тощо;
- перевіряти надійність і достовірність інформації, яка надається колегам, здобувачам освіти;
- чітко окреслювати очікувані результати навчання, формувати зрозумілі вимоги до навчальних завдань та мати прозору систему оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, яка базується на чітких оприлюднених критеріях;
- опрацьовувати і доброчесно оцінювати академічні твори та навчальні роботи здобувачів вищої освіти, переконуватися у відсутності ознак порушень академічної доброчесності;
- власним прикладом сприяти формуванню академічної доброчесності здобувачів освіти;
- стимулювати, заохочувати та підтримувати дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти;
- вчасно, неупереджено і невивірковано реагувати на будь-які прояви порушення академічної доброчесності (у тому числі припиняючи їх), забезпечувати притягнення здобувачів освіти до академічної відповідальності.

5.1.2. Забороняється доведення до здобувачів вищої освіти завідомо неправдивої чи викривленої інформації про певний об'єкт, сфабрикованих чи фальсифікованих даних, крім випадків, зумовлених навчальними та/або

методичними цілями, зокрема з метою формування у здобувачів освіти критичного мислення у сприйнятті та аналізі інформації.

5.2. Академічна доброчесність у науковій діяльності.

5.2.1. Науковці зобов'язані:

- дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності;
- надавати правдиву інформацію про вихідні дані, методи, порядок проведення і результати власних досліджень, джерела використаної інформації, власну діяльність;
- базувати висновки і рекомендації за результатами досліджень на належних доказах і фактах;
- чітко виокремлювати та відмежовувати власні результати наукової діяльності від результатів наукової діяльності інших осіб;
- бути відповідальними під час оприлюднення результатів дослідження за їхню достовірність і можливий вплив на суспільство;
- забезпечувати прозорість наукового дослідження після його оприлюднення і довіру до його результатів шляхом надання доступу до первинних даних дослідження, інформації про методи дослідження, використані інструменти, матеріали, інші обставини, що могли вплинути на результати дослідження, крім інформації з обмеженим доступом і персональних даних;
- при оприлюдненні результатів досліджень надавати інформацію про джерела фінансування дослідження та пов'язані з цим конфлікти інтересів (у разі їх наявності);
- дотримуватися законодавства у сфері інтелектуальної власності.

5.2.2. Підготовка до проведення дослідження, його виконання, інтерпретація отриманих даних, рецензування, інформування про його результати мають здійснюватися у спосіб, що забезпечує належну якість дослідження та довіру до його результатів.

5.3. Академічна доброчесність у освітній діяльності здобувачів вищої освіти.

5.3.1. Здобувачі вищої освіти у своїй освітній діяльності зобов'язані дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності.

5.3.2. Кожне навчальне завдання має бути виконане самостійно, крім випадків, коли його виконання передбачає участь декількох осіб або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, мережі Інтернет тощо.

5.3.3. Кожен здобувач вищої освіти у разі використання у своєму академічному творі результатів інтелектуального творіння інших авторів (текстів, ідей, розробок, тверджень, відомостей, думок тощо) зобов'язаний зробити посилання на відповідне джерело інформації.

5.3.4. Навчальна робота може включати (повністю або частково) попередню навчальну роботу здобувача освіти лише у тому випадку, якщо це прямо дозволено умовами навчального завдання.

6. ПОЛІТИКА УНІВЕРСИТЕТУ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

6.1. Відповідно до ч. 6 ст. 69 Закону України «Про вищу освіту» Університет вживає заходів щодо дотримання принципів академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу.

6.2. Підписання Декларацій про дотримання академічної доброчесності (далі – Декларація) є обов'язковим атрибутом усвідомлення академічної доброчесності здобувачами та співробітниками Університету. Підписання Декларацій реалізується шляхом персонального її заповнення кожним здобувачем вищої освіти (Додаток 1) та співробітником Університету (Додаток 2).

6.3. Відмова від підписання Декларації не звільняє учасника освітнього процесу від академічної відповідальності і застосування заходів дисциплінарного характеру за порушення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин відповідно до нормативної бази Університету та чинного законодавства України.

6.4. Особи, які набули статусу здобувачів в Університеті (були зараховані, переведені чи поновлені на навчання), упродовж місяця з дня набуття такого статусу беруть на себе зобов'язання щодо дотримання академічної доброчесності і підписують відповідну Декларацію (Додаток 1). Контроль покладається на фахівців відповідних навчально-наукових інститутів/кафедр.

6.5. Особи, які набувають статус науково-педагогічного/педагогічного працівника Університету, під час набуття такого статусу беруть на себе зобов'язання щодо дотримання академічної доброчесності і підписують відповідну Декларацію (Додаток 2). Контроль покладається на фахівця відділу кадрів.

6.6. Підписані Декларації є складовою особової справи науково-педагогічних та педагогічних працівників. Підписані Декларації здобувачів зберігаються на відповідній кафедрі.

6.7. Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності в Університеті використовується комплекс профілактичних заходів:

- ознайомлення здобувачів та співробітників із цим Кодексом, який розміщується на вебсайті Університету і є у вільному доступі;

- інформування здобувачів та співробітників про необхідність дотримання загальнодержавних і внутрішньоуніверситетських нормативних документів, які регламентують питання академічної доброчесності, правил академічної етики;

- підписання здобувачами та співробітниками Декларації про дотримання академічної доброчесності;

- підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників із включенням до програми питань з академічної доброчесності;

- проведення семінарів, круглих столів із здобувачами з питань

інформаційної діяльності Університету, правильності написання наукових, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань;

- щорічне проведення заходів з питань впровадження академічної доброчесності в освітньо-наукову діяльність Університету для здобувачів та співробітників (тижні академічної доброчесності тощо);

- створення інформаційних та методичних матеріалів, присвячених інформаційній грамотності та попередженню академічного плагіату;

- створення та розміщення на сторінках кафедр Університету матеріалів, присвячених популяризації принципів академічної доброчесності;

- включення до програм навчальних дисциплін (силабусів) тематичних лекцій з академічної доброчесності та академічного письма;

- включення до освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти вибіркових дисциплін з академічної доброчесності та академічного письма;

- виконання навчальних завдань, проведення поточного та підсумкового (семестрового) контролю результатів навчання з використанням, переважно, самостійних (індивідуальних) форм роботи, зокрема за допомогою Classroom;

- поступова переорієнтація на виконання курсових і кваліфікаційних робіт у вигляді проєктів, що унеможлиблює компіляцію та плагіат;

- висока вимогливість і принциповість наукових керівників щодо неприпустимості академічного плагіату у бакалаврських і магістерських кваліфікаційних роботах та дисертаційних дослідженнях докторів філософії;

- посилений контроль завідувачів кафедр, наукових керівників курсових, кваліфікаційних робіт, членів екзаменаційних комісій щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо;

- перевірка кваліфікаційних робіт на наявність ознак академічного плагіату (за допомогою спеціалізованих програмно-технічних засобів);

- експертна оцінка та технічна перевірка (за допомогою спеціалізованих програмних засобів) на відсутність академічного плагіату в дисертаційних роботах і наукових публікаціях здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та їх наукових керівників;

- розміщення кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти у електронному репозиторії кваліфікаційних робіт;

- оприлюднення дисертаційних досліджень докторів філософії.

7. ЕТИЧНІ НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УНІВЕРСИТЕТІ

7.1. Науково-педагогічні, педагогічні та всі працівники Університету у своїй діяльності повинні дотримуватися моральних норм і правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності, а саме:

7.1.1 дотримуватись норм Конституції України, норм чинного законодавства України в сфері освіти та вищої освіти, нормативних документів Університету;

7.1.2 проваджувати освітню, наукову діяльність на високому науково-

теоретичному і методичному рівні, дотримуючись загально визнаних етичних норм поведінки;

7.1.3 дотримуватись правил посилання на джерела інформації у разі використання ідей, відомостей, розробок тощо;

7.1.4 спиратися на міжнародні та національні правові норми щодо захисту інтелектуальної власності та авторського права;

7.1.5 підвищувати професійний рівень, наукову кваліфікацію, застосовуючи у своїй діяльності інноваційні освітні методики та технології;

7.1.6 поважати честь і гідність осіб, які здобувають освіту, їхніх батьків незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігії, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, наявності судимості, а також інших обставин;

7.1.7 надавати здобувачам вищої освіти чітку інформацію щодо критеріїв виконання та оцінювання всіх видів робіт, завдань, що передбачені програмою навчальної дисципліни;

7.1.8 здійснювати контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами вищої освіти, об'єктивно та неупереджено оцінювати їх результати навчання;

7.1.9 дотримуватися норм педагогічної етики та особистим прикладом утверджувати серед учасників освітнього процесу повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;

7.1.10 виховувати у здобувачів вищої освіти повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України та виховувати дбайливе ставлення до моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства;

7.1.11 сприяти творчій активності здобувачів вищої освіти, розвиваючи в них самостійність, ініціативу, відповідальність;

7.1.12 формувати у здобувачів вищої освіти прагнення до взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами;

7.1.13 дотримуватись законодавства із запобігання корупції, уникнення конфлікту інтересів;

7.1.14 чинити опір псевдонауці, виступати проти проявів академічної недоброчесності: академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації, обману, хабарництва;

7.1.15 не розголошувати і не використовувати в інший спосіб конфіденційної та іншої інформації з обмеженим доступом, або інформацію особистого характеру, що стала відома у зв'язку з виконанням своїх службових та професійних повноважень;

7.1.16 сумлінно, компетентно, результативно і відповідально виконувати службові повноваження та професійні обов'язки, рішення та доручення керівництва; не допускати неефективного використання державної і комунальної власності;

7.1.17 сприяти становленню та розвитку партнерських відносин як між

учасниками освітнього процесу, так і стейкхолдерами: потенційними здобувачами вищої освіти, потенційними роботодавцями, науковцями, науково-педагогічними, педагогічними працівниками з інших закладів вищої освіти;

7.1.18 сприяти збереженню, примноженню славних традицій та розвитку позитивного іміджу Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

7.1.19 вести здоровий та активний спосіб життя, дотримуватись правил особистої гігієни, бути охайним і акуратним;

7.1.20 підтримувати атмосферу довіри, відповідальності та взаємодопомоги в університетському співтоваристві, допомагати здобувачам та працівникам Університету, що опинилися у складних життєвих обставинах;

7.1.21 розвиватись та самовдосконалюватись у навчанні, науці, спорті, соціальному служінні, художній самодіяльності тощо, тим самим сприяючи власними досягненнями підвищенню престижу Університету;

7.1.22 запобігати виникненню у своїй діяльності конфлікту інтересів, під яким слід розуміти суперечність між особистими інтересами члена університетської спільноти та його службовими або навчальними обов'язками, наявність якої може вплинути на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень.

7.2. Здобувачі вищої освіти Університету повинні дотримуватися моральних норм і правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності, а саме:

7.2.1 дотримуватись загальноприйнятих етичних норм, Конституції України, Статуту Університету, Правил внутрішнього розпорядку та інших нормативних документів Університету;

7.2.2 добросовісно, старанно виконувати вимоги освітньої програми, індивідуального навчального плану, програм навчальних дисциплін для досягнення відповідного рівня вищої освіти;

7.2.3 приходити вчасно на навчальні заняття, не пропускати їх без поважних причин, ефективно використовуючи час академічної діяльності;

7.2.4 самостійно виконувати всі види робіт, завдань, форм контролю, передбачених програмами навчальних дисциплін, навчальним планом;

7.2.5 використовувати у освітній та науково-дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації, грамотно робити посилання на них;

7.2.6 не займатись фабрикацією, фальсифікацією наукових результатів з їх наступним використанням у освітньо-науковій роботі (статті, курсовій, кваліфікаційній, дисертаційній та ін.);

7.2.7 використовувати джерела інформації при проведенні різних видів контролю, які дозволені науково-педагогічними працівниками; неприйнятним є списування з робіт інших осіб, використання електронних ресурсів з мобільного телефону, планшету та ін.

7.2.8 не пропонувати будь-яким особам вигоди матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в

освітньому процесі;

7.2.9 сприяти запобіганню різних видів порушень законів та норм академічної етики;

7.2.10 виявляти шанобливе ставлення, повагу, толерантність до всіх учасників освітнього процесу;

7.2.11 поважати честь і гідність інших осіб, незалежно від їхніх поглядів, віросповідання, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану та інших обставин;

7.2.12. підтримувати чистоту і порядок на території Університету, дбайливо ставитися до майна та ресурсів Університету, зокрема і в гуртожитках;

7.2.13 шанувати історію Університету, здобутки його визначних вчених, науково-педагогічних працівників, випускників;

7.2.14 сприяти збереженню та примноженню традицій Університету, підвищувати престиж Університету власними досягненнями у навчанні, науці, творчості, спорті.

8. ПОРЯДОК ВИЯВЛЕННЯ ФАКТІВ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА НИХ

8.1. Виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами у процесі їхньої освітньо-наукової діяльності здійснюються передусім науково-педагогічним працівником (у межах дисциплін, які він викладає) та керівниками письмових (кваліфікаційні, курсові, наукові, реферати, есе тощо) робіт.

8.2. Факти порушення академічної доброчесності співробітниками Університету виявляються перш за все посадовими особами Університету, зокрема керівництвом структурних підрозділів (кафедри, навчально-наукового інституту), спеціалізованих вчених рад, оргкомітетів конференцій, редакцій наукових журналів.

8.3. Встановлення факту порушення академічної доброчесності базується на таких основних принципах:

- усвідомлення важливості академічної доброчесності та відповідальності за її порушення;
- нульова толерантність за порушення академічної доброчесності;
- дотримання норм законодавства та внутрішніх нормативних документів;
- справедливість та об'єктивність;
- правова визначеність, відкритість та прозорість правил і процедур виявлення фактів порушення академічної доброчесності та відповідальності за її порушення.

8.4. Рішення науково-педагогічного працівника про встановлення

факту порушення академічної доброчесності та притягнення здобувача до академічної відповідальності викладається у формі подання на ім'я завідувача кафедри, у якому повідомляється про ухвалене рішення та обставини виявлення факту порушення академічної доброчесності. Копія подання направляється здобувачу, щодо якого ухвалено рішення про притягнення його до академічної відповідальності.

8.5. Науково-педагогічний працівник за встановлений факт порушення академічної доброчесності може призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів:

- попередження;
- зниження результатів оцінювання письмової роботи, екзамену, заліку тощо;
- повторне проходження процедури оцінювання письмової роботи, екзамену, заліку тощо;
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, додаткові контрольні роботи, тести тощо) у межах вимог програми навчальної дисципліни (силабуса).

8.6. Керівник кваліфікаційної роботи за встановлений факт порушення академічної доброчесності може призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів:

- зниження результатів оцінювання кваліфікаційної роботи;
- повторне виконання окремого розділу (розділів) кваліфікаційної роботи;
- не допуск кваліфікаційної роботи до захисту та звернення до Комісії з питань академічної доброчесності щодо вирішення питання відрахування здобувача з Університету за порушення академічної доброчесності.

8.7. Рішення завідувача кафедри про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення здобувача до академічної відповідальності викладається у формі подання на ім'я ректора Університету, у якому повідомляється про ухвалене рішення та обставини виявлення факту порушення академічної доброчесності. Копія подання направляється здобувачу щодо якого ухвалено рішення про притягнення його до академічної відповідальності.

8.8. Рішення екзаменаційної комісії про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення здобувача до академічної відповідальності викладається у формі протоколу, у якому повідомляється про ухвалене рішення та обставини виявлення факту порушення академічної доброчесності. Протокол направляється завідувачу кафедри в день ухвалення рішення. Копія протоколу направляється здобувачу щодо якого ухвалено рішення про притягнення його до академічної відповідальності.

8.9. Завідувачі кафедр, директори навчально-наукових інститутів можуть призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів, які порушили академічну доброчесність:

- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- повторне виконання кваліфікаційної роботи;
- проведення додаткової перевірки інших робіт, автором яких є порушник.

8.10. Не допускається подання без обґрунтованої інформації по суті порушення, з неправдивою (наклепницькою) інформацією про факт порушення академічної доброчесності, яке базується на неперевірених фактах (носить характер припущення), анонімного клопотання.

8.11. Здобувач має право подати клопотання на ім'я керівника структурного підрозділу (директора навчально-наукового інституту/завідувача кафедри) чи ректора Університету у разі, якщо він став свідком порушення академічної доброчесності або готовий надати обґрунтовану інформацію щодо скоєння порушення академічної доброчесності з боку іншого здобувача чи співробітника Університету.

8.12. Завідувачі кафедр, директори навчально-наукових інститутів, проректори Університету можуть призначати такі види академічної відповідальності співробітникам, які порушили академічну доброчесність:

- проведення додаткової перевірки на наявність ознак академічного плагіату всіх робіт, автором яких є порушник;
- відкликання з розгляду (друку) робіт, автором яких є порушник і підготовка яких була здійснена з порушенням академічної доброчесності.
- позбавлення наукового керівництва кваліфікаційними роботами та дисертаційними дослідженнями тих науково-педагогічних працівників, які вчинили порушення принципів академічної доброчесності.

8.13. Комісія з академічної доброчесності (розділ 9 цього Кодексу) може призначати такі види академічної відповідальності:

- для здобувачів вищої освіти - виключення з рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії, позбавлення академічної стипендії;
- для співробітників Університету - позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання фінансування для проведення наукових досліджень та реалізації освітніх проектів, стипендій, грантів тощо, анулювання балів при рейтинговому оцінюванні професійної діяльності.

8.14. Застосування конкретного виду академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності здійснюється з урахуванням:

- визнання порушником провини у порушенні академічної доброчесності, усвідомлення ним неприпустимості подальших порушень;
- факту співпраці з Комісією або відмова від співпраці під час розгляду

справи про порушення;

- факту першого порушення або систематичності вчинення порушень, їх сукупності;
- ступеню впливу порушення на репутацію Університету, навчально-наукового інституту, кафедри, тощо;
- ступеню впливу порушення на якість та подальші результати навчання (для здобувачів) та здійснення освітньої і наукової діяльності (для співробітників);
- інших обставин вчинення порушення.

8.15. Кожна особа, стосовно якої розглядається питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомимось з матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності та подати до них пояснення чи зауваження;
- особисто надавати усні та письмові пояснення або відмовитись від них, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, місце і час та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення нею академічної доброчесності та притягнення її до передбаченої Кодексом відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності зверненням до Апеляційної комісії Університету з питань академічної доброчесності у триденний термін після оголошення рішення Комісії або до суду.

9. КОМІСІЯ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

9.1. З метою виконання норм цього Кодексу, формування та розвитку культури академічної доброчесності в спільноті Університету створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі - Комісія).

9.2. Комісія наділяється правом контрольної функції щодо дотримання академічної доброчесності та наданням повноважень щодо виявлення, встановлення та розгляду фактів порушення академічної доброчесності і прийняття рішень про вид академічної відповідальності, що має бути застосований до осіб, які порушують норми академічної доброчесності.

9.3. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом Університету, цим Кодексом.

9.4. Склад Комісії затверджується наказом ректора на підставі рішення Вченої ради терміном на один рік. До складу Комісії з академічної доброчесності входять:

- проректор з науково-педагогічної діяльності та інноваційного розвитку Університету;
- представники навчально-наукових інститутів (у кількості не менше

одного представника від кожного);

- представника органу профспілкової організації Університету;
- представника органів студентського самоврядування та Ради молодих вчених;
- залежно від специфіки питання, що розглядається, за потреби, письмовим розпорядженням голови Комісії до її складу вводяться додаткові члени з числа співробітників Університету.

До складу комісій не можуть входити особи, які притягувались до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності. У разі встановлення факту порушення академічної доброчесності членом Комісії він виводиться з її складу наказом ректора.

9.5. Комісія зі свого складу обирає Голову, заступника та секретаря. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності Голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар.

9.6. Організаційною формою роботи Комісії є засідання, які проводяться протягом трьох днів після отримання письмового звернення. Засідання комісії вважається правомірним у разі, якщо участь у роботі бере не менше двох третин її членів. Рішення комісії вважаються прийнятими, якщо вони підтримані простою більшістю голосів її членів відкритим голосуванням.

9.7. Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує Голова та секретар.

9.8. За результатами проведених засідань Комісія готує мотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Кодексу. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються ректору для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

9.9. Комісія, не менше одного разу на рік, звітує про свою роботу на засіданні Вченої ради Університету.

9.10. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Кодексу чи підготовки про можливість такого порушення, повинен звернутися до Голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її Голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (ім'я та прізвище, контактні дані: адреса, телефон, місце роботи/навчання, посада/група, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені у некоректній формі, Комісією не розглядаються.

9.11. Повноваження Комісії:

- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Кодексу та готувати відповідні висновки;
- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також

використовувати технічні й програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;

- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти;

- ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та науково-дослідницької діяльності;

- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та науково-дослідницьку діяльність Університету;

- надавати рекомендації та консультації щодо способів та шляхів більш ефективного дотримання норм цього Кодексу.

9.12. Процедура розгляду заяви про порушення академічної доброчесності включає такі етапи:

9.12.1. **Повідомлення особи про подання заяви.** Особа, яка підозрюється в порушенні академічної доброчесності (далі - відповідач) за заявою має бути ознайомлена із висунутою проти неї підозрою, особливостями процедури розгляду питання. Допускається право відводу відповідача щодо будь-якого члена Комісії, якщо підозри в його упередженості є обґрунтованими. Здобувач чи співробітник може визнати свою вину в допущеному порушенні. У такому разі розслідування щодо заяви не проводиться, а факт визнання провини враховується при визначенні виду академічної відповідальності.

9.12.2. **Проведення розслідування.** Процедура розгляду питання передбачає:

- опитування свідків (свідком може бути будь-який учасник освітнього процесу, якому відомі обставини, що стосуються справи);

- вивчення першоджерел (публікації, підсумкові роботи);

- проведення консультацій з експертами (експертом може бути особа, якій доручено провести дослідження матеріальних об'єктів, явищ і процесів, що містять інформацію про обставини справи, й дати висновок із питань, які виникають під час розгляду справи і стосуються сфери її спеціальних знань);

- інші заходи, необхідні для проведення об'єктивного розслідування.

9.12.3. **Завершення розслідування та підготовка висновку.** За результатами розгляду питання та з'ясування всіх істотних обставин Комісія готує письмовий висновок, який містить такі складові:

- вступна частина (дата складання та строки проведення розслідування, учасники процедури розгляду порушення засад академічної доброчесності, моральних правил чи етичних норм та зміст заяви);

- описова частина (інформація по суті питання, яка була розглянута Комісією);

- мотивувальна частина (обставини та докази, які Комісія взяла до уваги

при вирішенні заяви);

- резолютивна частина (офіційні висновки та рекомендації для прийняття рішення).

9.13. Усі учасники розгляду мають бути ознайомлені з його результатами і, в разі наявності, подати письмові зауваження або заперечення до звіту. Рішення про притягнення до академічної відповідальності може бути оскаржене у письмовій формі протягом трьох днів з моменту ознайомлення з прийнятим рішенням.

9.14. Комісія повинна забезпечити конфіденційність розгляду питання про порушення академічної доброчесності та не допускати поширення інформації за межі відповідних регламентних процедур. Тільки учасники процедури розгляду порушення академічної доброчесності можуть бути ознайомлені зі змістом заяви та матеріалами справи.

9.15. Якщо здобувач чи співробітник Університету має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Університету, він може звернутися за консультацією до Комісії.

10. ПОРЯДОК ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ ПРО ВСТАНОВЛЕННЯ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

10.1. Здобувач чи співробітник Університету, щодо якого ухвалено рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності та його притягнення до академічної відповідальності, має право протягом трьох днів з дня отримання повідомлення про прийняття такого рішення оскаржити його в Апеляційній комісії з питань академічної доброчесності Університету. Якщо закінчення строку апеляційного оскарження припадає на неробочий день, останнім днем строку вважається перший після нього робочий день.

10.2. Апеляційна скарга подається у письмовій формі на ім'я ректора Університету. У ній обов'язково має бути зазначено рішення, що оскаржується, докази його неправомірності, обґрунтування заперечень, перелік документів та інших матеріалів, що додаються до скарги, підписується особою, яка її подає. Апеляційну скаргу має бути розглянуто протягом п'яти робочих днів від дня її подання.

10.3. Наказом ректора Університету затверджується такий склад Апеляційної комісії з питань академічної доброчесності Університету (далі – Апеляційна комісія):

- проректор з навчальної роботи (голова Апеляційної комісії);
- керівники навчального та навчально-методичного відділів;
- директор навчально-наукового інституту, від здобувача чи співробітника якого надійшла апеляційна скарга;
- представник кафедри, від здобувача чи співробітника якого надійшла

апеляційна скарга;

- представник органів студентського самоврядування, повноваження якого підтверджується витягом з протоколу його засідання;
- представник Ради молодих учених Університету, повноваження якого підтверджено витягом з протоколу засідання Ради.

10.4. Член Апеляційної комісії не може брати участь у розгляді апеляційної скарги, якщо він виявив факт порушення або брав участь у прийнятті рішення про встановлення факту порушення та притягнення до академічної відповідальності, або таке рішення ухвалено стосовно цього члена Апеляційної комісії.

10.5. Апеляційна комісія має право ухвалювати рішення за умови присутності на засіданні більше половини її членів. Рішення ухвалюють простою більшістю голосів.

10.6. За результатами розгляду апеляційної скарги Апеляційна комісія може ухвалити одне із таких рішень:

- задовольнити скаргу та скасувати рішення про встановлення факту порушення та притягнення до академічної відповідальності;
- змінити рішення про встановлення факту порушення та притягнення до академічної відповідальності;
- відмовити в задоволенні апеляційної скарги.

10.7. Порушення процедури розгляду питання про встановлення факту порушення та притягнення до академічної відповідальності можуть бути підставою для скасування рішень такого розгляду, лише за наявності доказів того, що виявлені процедурні порушення суттєво вплинули або могли суттєво вплинути на прийняття цього рішення.

10.8. Рішення Апеляційної комісії викладаються у формі протоколу його засідання, який підписується Головою та секретарем, і набувають чинності з моменту їх ухвалення. Протокол містить доводи, виходячи з яких Апеляційна комісія ухвалила рішення. Копія протоколу надається заявнику.

11. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

11.1. Кодекс академічної доброчесності затверджується Вченою радою Університету та вводиться в дію наказом ректора Університету.

11.2. Зміни та доповнення до Кодексу академічної доброчесності вносяться у тому ж порядку.

11.3. Кодекс академічної доброчесності, затверджений рішенням Вченої ради ТНУ від 29.01. 2020 р. (протокол № 5) та уведений в дію наказом ректора ТНУ від 29.01. 2020 р. № 17 –ОД вважати таким, що втратив чинність.

11.4. Кодекс академічної доброчесності розміщується в електронному вигляді на сайті Університету в розділі, що містить чинну нормативну базу діяльності Університету.

ДЕКЛАРАЦІЯ

про дотримання академічної доброчесності здобувачем вищої освіти у Таврійському національному університеті імені В. І. Вернадського

Я,

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти)

здобувач(ка)

(рівень вищої освіти, назва освітньої програми, назва кафедри)

усвідомлюю, що академічна доброчесність - це дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти України та загальноприйнятий світовою спільнотою стандарт здійснення освітньої і наукової діяльності.

ЗАЯВЛЯЮ, що у своїй освітній (науковій, творчій) діяльності буду дотримуватись зазначених у Кодексі академічної доброчесності Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського основних принципів та фундаментальних цінностей академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

ЗОВОВ'ЯЗУЮСЬ:

дотримуватися норм чинного законодавства у сфері освіти і науки, інтелектуальної власності, етичних принципів та визначених нормативною базою Університету правил академічної доброчесності;

- виконувати вимоги антикорупційного законодавства;
- дотримуватись корпоративної культури та проявляти повагу до всіх працівників;
- сумлінно виконувати обов'язки здобувача вищої освіти - учасника освітнього процесу;
- обов'язково застосовувати коректні посилання на джерела інформації у разі використання запозичених ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- здійснювати самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;

- надавати достовірну інформацію про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації;

не допускати самому/самій та перешкоджати проявам академічної недоброчесності з боку інших осіб, що є учасниками освітнього процесу: зводити наклепи на інших здобувачів та співробітників; брати участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з академічним шахрайством, плагіатом та обманом;

- популяризувати ці принципи серед здобувачів вищої освіти, співробітників закладів вищої освіти та інших осіб, з якими здійснюється комунікація та/або співпраця;

- негайно повідомляти про випадки порушення академічної доброчесності відповідним посадовим особам Університету.

ЗАСВІДЧУЮ:

- свою обізнаність з вимогами Університету щодо дотримання академічної доброчесності, видами її порушень, заходами Університету щодо її упередження та рівнем особистої відповідальності;

- свою поінформованість щодо: не допуску здобувача освіти до захисту кваліфікаційної роботи у разі не проходження ним процедури її перевірки на плагіат; необхідності подання електронної версії кваліфікаційної роботи відповідальному за її внесення до електронної бази робіт для перевірки на плагіат, як правило, не пізніше ніж за 5 днів до проходження попереднього захисту;

- свою згоду на безпосередню перевірку моїх робіт на ознаки наявності академічного плагіату за допомогою спеціалізованих програмних продуктів, їх обробку та збереження в університетському репозиторії.

УСВІДОМЛЮЮ, що у разі порушення мною цієї Декларації буду нести академічну та/або інші види відповідальності перед академічною спільнотою Університету відповідно до Кодексу академічної доброчесності, нормативної бази Університету та чинного законодавства України.

(дата)

(підпис)

ДЕКЛАРАЦІЯ

про дотримання академічної доброчесності здобувачем третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у Таврійському національному університеті імені В. І. Вернадського

Я, _____

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти)

здобувач(ка) _____

(назва освітньо-наукової програми, назва кафедри)

усвідомлюю, що академічна доброчесність - це дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти України та загальноприйнятий світовою спільнотою стандарт здійснення освітньої і наукової діяльності.

ЗАЯВЛЯЮ, що у своїй освітній (науковій, творчій) діяльності буду дотримуватись зазначених у Кодексі академічної доброчесності Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського основних принципів та фундаментальних цінностей академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

ЗОБОВ'ЯЗУЮСЬ:

дотримуватися норм чинного законодавства у сфері освіти і науки, інтелектуальної власності, етичних принципів та визначених нормативною базою Університету правил академічної доброчесності;

- виконувати вимоги антикорупційного законодавства;
- дотримуватись корпоративної культури та проявляти повагу до всіх працівників;
- сумлінно виконувати обов'язки здобувача вищої освіти - учасника освітнього процесу;
- обов'язково застосовувати коректні посилання на джерела інформації у разі використання запозичених ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- здійснювати самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- надавати достовірну інформацію про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації;

не допускати самому/самій та перешкоджати проявам академічної недоброчесності з боку інших осіб, що є учасниками освітнього процесу: зводити наклепи на інших здобувачів та співробітників; брати участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з академічним шахрайством, плагіатом та обманом;

- популяризувати ці принципи серед здобувачів вищої освіти, співробітників закладів вищої освіти та інших осіб, з якими здійснюється комунікація та/або співпраця;
- негайно повідомляти про випадки порушення академічної доброчесності відповідним посадовим особам Університету.

ЗАСВІДЧУЮ:

- свою обізнаність з вимогами Університету щодо дотримання академічної доброчесності, видами її порушень, заходами Університету щодо її упередження та рівнем особистої відповідальності;
- свою поінформованість щодо: не допуску здобувача вищої освіти до захисту дисертації у разі не проходження ним процедури її перевірки на плагіат; необхідності подання електронної версії дисертації відповідальному за її внесення до електронної бази робіт для перевірки на плагіат не пізніше ніж за 30 днів до проходження попереднього захисту: кафедрального обговорення дисертації на засіданні кафедри та затвердження кафедрального висновку про рекомендацію дисертації до захисту;
- свою згоду на безпосередню перевірку моїх робіт на ознаки наявності академічного плагіату за допомогою спеціалізованих програмних продуктів, їх обробку та збереження в університетському репозиторії.

УСВІДОМЛЮЮ, що у разі порушення мною цієї Декларації буду нести академічну та/або інші види відповідальності перед академічною спільнотою Університету відповідно до Кодексу академічної доброчесності, нормативної бази Університету та чинного законодавства України.

(дата)

(підпис)

ДЕКЛАРАЦІЯ

про дотримання академічної доброчесності співробітником у Таврійському національному університеті імені В. І. Вернадського

Я, _____
(прізвище, ім'я, по батькові співробітника)

(посада та назва структурного підрозділу)

усвідомлюю, що академічна доброчесність - це дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти України та загальноприйнятий світовою спільнотою стандарт здійснення освітньої і наукової діяльності.

ЗАЯВЛЯЮ, що у своїй освітньо-науковій, професійній діяльності буду дотримуватись зазначених у Кодексі академічної доброчесності Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського основних принципів та фундаментальними цінностей академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

ЗОБОВ'ЯЗУЮСЬ:

- дотримуватись норм чинного законодавства в сфері освіти і науки та інтелектуальної власності, етичних принципів та визначених законодавчою базою норм академічної доброчесності;

вивчати чинне законодавство у сфері вищої освіти, нормативну базу Університету щодо запобігання академічному плагіату;

виконувати вимоги антикорупційного законодавства;

- надавати достовірну інформацію про свою діяльність, про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;

- обов'язково застосовувати коректні посилання на джерела інформації у разі використання запозичених ідей, розробок, тверджень, відомостей;

перешкоджати проявам академічної недоброчесності з боку здобувачів вищої освіти, співробітників Університету та інших осіб, з якими здійснюється комунікація та/або співпраця під час виконання моїх посадових обов'язків;

- негайно повідомляти про випадки порушення академічної доброчесності відповідним посадовим особам університету;

- об'єктивно та неупереджено виконувати свої посадові обов'язки, оцінювати результати навчання здобувачів вищої освіти;

- сприяти створенню дієвих механізмів упровадження принципів академічної доброчесності в освітньому, науковому, професійному середовищі Університету, популяризувати ці принципи серед здобувачів вищої освіти, співробітників та інших осіб, з якими здійснюється комунікація та/або співпраця під час виконання професійних обов'язків;

- з повагою та толерантністю ставитися до всіх членів академічної спільноти Університету;

- не допускати поведінку, що ставить під сумнів чесність та сумлінність моєї роботи і завдає шкоди колегам та репутації Університету.

УСВІДОМЛЮЮ, що у разі порушення мною цієї Декларації буду нести академічну та/або інші види відповідальності перед академічною спільнотою Університету відповідно до Кодексу академічної доброчесності, нормативної бази Університету та чинного законодавства України.

(дата)

(підпис)